

FUNDACJA „AKADEMIA ANTYKORUPCYJNA”

mgr Krzysztof Śnieżko

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

e-mail: krzysztof.sniezko/at/protonmail.com

ORCID: 0000-0003-2692-4351

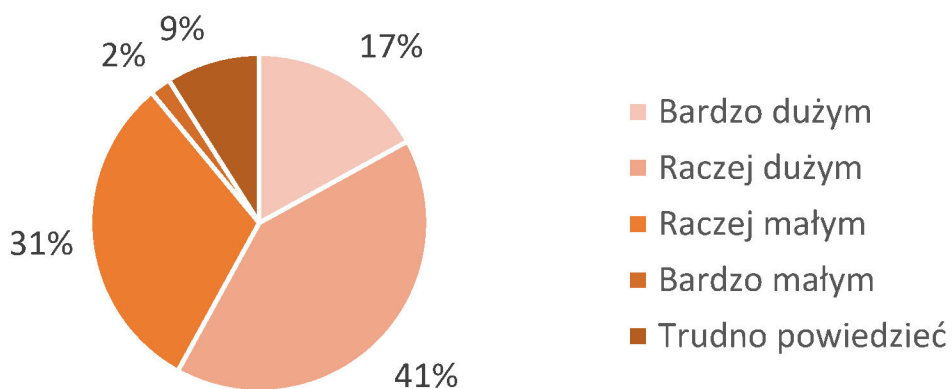
POSTRZEGANIE KORUPCJI PRZEZ STUDENTÓW WYBRANYCH UCZELNI

Opinie ludzi młodych, będących nowym pokoleniem społeczeństwa, mają duże znaczenie i powinny zostać uwzględnione przy planowaniu długofalowej polityki antykorupcyjnej w Polsce. To od nich zależy jakie działania prewencyjne powinny być podejmowane. Osoby te niedługo wejdą w zawodowe życie i będą kształtowały właściwe postawy społeczne w Polsce. Badania ankietowe przeprowadzone wśród studentów trzech uczelni ukazują, że skala korupcji w Polsce stanowi istotny problem. Tylko nieznaczna część ankietowanych była zdania, iż skala korupcji w Polsce się obniży.

Słowa kluczowe: korupcja, zagrożenie, trend

W dniach 18-24.05.2020 roku przeprowadzono badanie ankietowe techniką CAWI na grupie 208 studentów ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Uczelni Łazarskiego w Warszawie. Dobór próby badawczej był celowy. Analizie poddano kryteria płci respondentów (kobiety i mężczyźni), dyscypliny naukowej w ramach której odbywa się kształcenie (podział na studentów ekonomii i finansów oraz pozostałych kierunków), a w przypadku studentów zatrudnionych - także sektor zatrudnienia (prywatny lub publiczny) oraz wielkość jednostki zatrudniającej (mikro – do 9 osób, mała – 10-49 osób, średnia – 50-249 osób, duża – powyżej 250 osób).

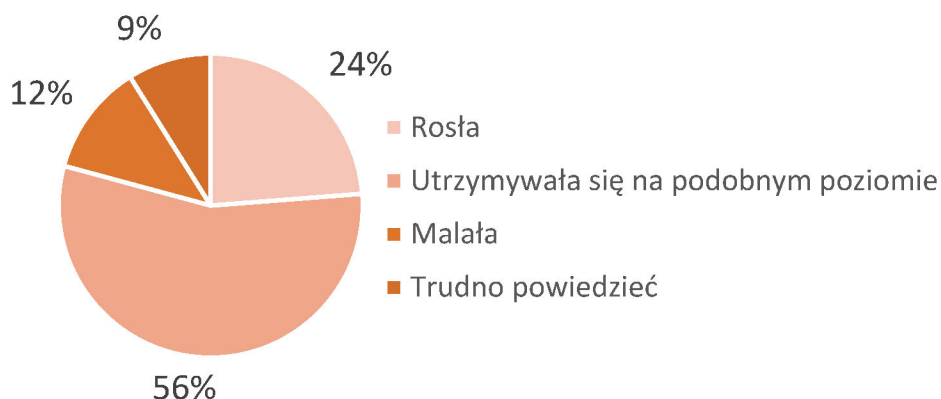
Czy Twoim zdaniem korupcja w Polsce jest problemem dużym czy małym?

Rysunek 1. Postrzeganie zjawiska korupcji jako istotnego problemu przez studentów
Źródło: Opracowanie własne

Większość ankietowanych uznała korupcję za duży problem w Polsce. Podobne stanowisko miały kobiety jak i mężczyźni. Mając na uwadze dyscyplinę naukową stwierdzić należy, że większy problem w istnieniu zjawiska korupcji dostrzegali studenci dyscypliny ekonomia i finanse niż innych nauk, a także osoby zatrudnione w sektorze publicznym. Wielkość jednostki zatrudniającej oraz uczelnia nie miała istotnego znaczenia. Należy również zauważyć, iż co dziewiąty ankietowany oraz co piąty niezatrudniony student nie miał wyrobionego swojego zdania w tej kwestii.

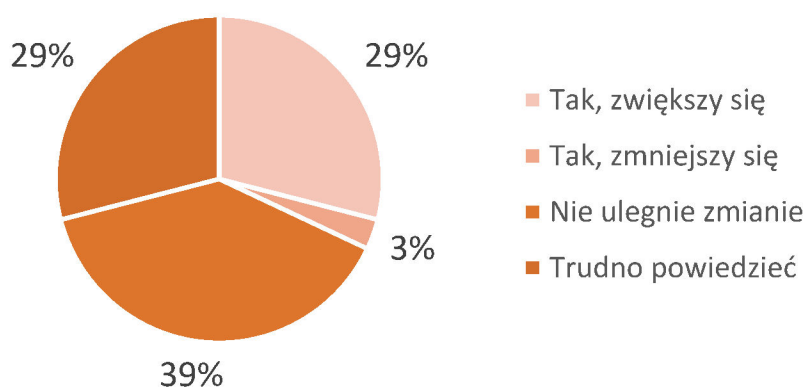
Twoim zdaniem, w ciągu ostatnich dwóch lat, korupcja w Polsce:

Rysunek 2. Trend skali korupcji w ciągu ostatnich dwóch lat w opinii studentów
Źródło: Opracowanie własne

Zdaniem ankietowanych, w ciągu ostatnich dwóch lat poziom korupcji był na podobnym poziomie. Stanowisko takie wyrażało więcej kobiet niż mężczyzn oraz więcej przedstawicieli dyscypliny naukowej ekonomia i finanse niż innych dyscyplin. Ankietowani z sektora publicznego w większym stopniu uważali, iż korupcja w Polsce rośnie. Największy odsetek takich opinii prezentowali zatrudnieni w sektorze małych i średnich jednostek. Największy udział ankietowanych uznających, iż poziom korupcji wzrasta miał miejsce na Uczelni Łazarskiego, a najmniejszy w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (studenci postrzegali poziom korupcji jak stabilny).

Czy Twoim zdaniem, w najbliższym czasie, skala korupcji ulegnie zmianie?

Rysunek 3. Prognozowane przez studentów zmiany skali korupcji w najbliższym czasie
Źródło: Opracowanie własne

Analizując prognozy co do skali korupcji w najbliższym czasie, stwierdzić należy, że zdecydowana większość ankietowanych uważała, iż albo nie ulegnie ona zmianie

lub też trudno to w danym momencie określić. Takie stanowisko miały zarówno kobiety jak i mężczyźni. Podobne proporcje w odpowiedziach wystąpiły w sektorze prywatnym jak i publicznym. Należy jednak zaznaczyć, że najwięcej osób uznających, iż w najbliższym czasie korupcja zwiększy się reprezentowało jednostki średniej wielkości (50-249 pracowników). Reprezentowana uczelnia nie miała istotnego wpływu na wynik badań w tym zakresie. We wszystkich grupach badawczych występował bardzo mały procent ankietowanych, którzy uważali, iż w najbliższym czasie skala korupcji zmniejszy się.

Podsumowując stwierdzić należy, że badania ankietowe ukazały, że skala korupcji w Polsce stanowi duży problem. Warto jednak zaznaczyć, że odsetek ten był o ponad 20 p.p. mniejszy niż średnia dla całego społeczeństwa uzyskana w badaniach prowadzonych przez Centrum Badań Opinii Społecznej, gdzie korupcję za duży problem uznaje około 80% społeczeństwa. Wynikać to może z faktu, że studenci w swoich opiniach na temat korupcji mniej kierują się informacjami medialnymi, a bardziej wiedzą uzyskaną w trakcie studiów.

Ankietowani uznali również, iż w ostatnich dwóch latach poziom korupcji utrzymywał się na dotychczasowym poziomie, ale z tendencją raczej rosnącą. Może to wynikać z faktu, iż pomimo ujawnionych nowych afer korupcyjnych organy ścigania pokazują swoją skuteczność w walce z tym zjawiskiem. Dostrzec to można również w ogólnopolskich statystykach, gdzie w roku 2018 zmniejszyła się liczba zarejestrowanych czynów korupcyjnych z 36 tys. do 32 tys.

W Polsce niestety panuje przekonanie, że chcąc szybko i skutecznie załatwić swoją sprawę w urzędzie trzeba mieć znajomości. Dotyczy to w szczególności dużych inwestycji finansowych, dotacji, zwolnień podatkowych czy też dużych zakupów w procedurach przetargowych. Zauważyć należy również, że coraz rzadziej ma miejsce drobna korupcja urzędnicza, a coraz częściej występuje ona na styku administracji i biznesu w ramach realizacji dużych inwestycji publicznych. Większość ankietowanych uważa, że nie ma wystarczających informacji aby dokładnie przewidzieć kierunek zmian.